

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т

1931 сүд алынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОНУОННААҔЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 7 (6612).

1988 сүд. Тохсунуу 16 нүд.
СУБУОТА

Сманата
3 харчы.

Физкультураны уонна спорду — дьон күннээри олобор

Билити обществобыт олохун бары айгыгыгар кил-
тирэлэ турар уларыта тутуу физкультурнай-маас-
сабай үлэни — дьон доруобуйатын тулсары мэнэ-
тин — кытта быһаччы ситимнээх. Бүгүн кини, үлэни
доруобуйата кини тус бэйэтин эрэ дьымалатын кур-
дук буолбакка, государство бүтүүнүн бас билитин
быһыттыан сыналалар. Уонна онук, бэйэтэ
директор, государственнай сыһыан эрэйэр.

Сыл ахсын санаттан сага балыһалар тутуллал-
лар, врачтар ахсааннара элбээн иһэр. Бирдэ са-
лаан көрдөххө, үчүгэй курдук. Иккис өттүнэн, ыл-
дыы бырыһыана үрдүк дим өйдөбүтү эмиз бы-
һаан сеп. Онон проблеманы быһары, атыннык
этэххэ, ыарыттан сэрэтин — улахан социальнай
суолтаах сорук буолар.

Дойду үрдүнэн ижиллэннэни бүтүүнүн диспан-
серизациялааһын ытыллар. Врачтар агардас ы-
рыһы арыһынан, ыарыһары булуунан эрэ му-
курдаммыкка, хас бирдин иһин спорт ханык кө-
рүгүнэн дьарыктанара наадатын иһин чопчу реко-
мендациялары биэрэллэр наада. Хас бирдин ил-
лэхэ — хамсыырга, сүүрүгэ-көгүгэ баҕаны иһити
— бүтүнү соруктарын биридэстэр.

Физкультурнаан, спордуан дьарыктаныыга ма-
териальнай база улахан оруоллаах. Билигин оро-
һомта, оскуолалар саалаларын киллэрэн туран,
барыта 17 спортнай саалалар үлэниллэр. Ол
арары база баар буолуута даҕаны, дьаалатынан
уһуннараахха, дьымаланы быһарбат. Вастатан туран,
бас спортнай саалалар толору норуусканан үлэ-
тэ элбэх. Билигин нэбиллэктэргэ физкультурнай үлэ-
ни дьон олохтор сиринэн тарыһыны биһирэтиллэр.
Холобур, Чамарга физкультура учуутала Н. Н.
Адамов салалтатынан «Доруобуйа» кулууба, спор-
тнай секциялар күн ахсын графитынан үлэнил-
лэр. Агитационнаан, үлэ коллективтарынан,
диз-кэргэннэни араас суол курахтаһылар субуота,
баскыһыаннаах ахсын ытылларлар.

Нэбиллэктэргэ агитационнар үчүгэйдик үлэнир
буулактарына, оройуон киһитигэр ол туһунан эл-
лэһин. Онон маныха үлэни тарыһыны атын форма-
та буулуохтаах.

Иккинчэн, диз-кэргэннэни үлэни тарыһыны бол-
ломтону күүһүрдөххө, дьон таһыгар стадионнары
тутуу, дьингэр, кимнэхэ барытыгар кыаллар суол.
Спортнай пропагандастар, үлэни тарыһыны киһи-
ник агитациялыылара, пропагандалыылара наада.

Быһыгыттан үгүс предпринимателар, кинэйи-
балар бэйэлэрин байдалар үбүлэнигэ кинэйи-
тэни, үлэни тарыһыны физкультурнаан дьарыктанары
бонурона өссө ытыллар турар. Хас бирдин
ыраады көрөн салайар, кэснэлээхтик толкуйдуур
салайааччы үлэни тарыһыны доруобуйалары тулсарына
үбү-харчыны кэрийнэ суохтаах. Үлэни доруобай
буолуута бу — үрдүк орооруулаах үлэ, бу — дьоллоох
соргулаах олох. Тийэһэр бу — бэйэни үбүлэни быс-
тыһыат сорбото.

Физкультурнай үлэни тарыһыны туһунан сыл ах-
сын отчуот оҕоһулар, ысыраапка суруллар. Онон
сыһынарлар, кырыдык, үрдүк буолаллар. Оттон Со-
ветскай Армия кэкилтигэр сулуусалыы ыгырыл-
дыбыт уолаттарбыт туркына иккитэ-үстэ кыһан
тардыматтар. Эбэтэр 1988 сыллаахха ытыллы-
быт ГТО норматын туттарыга ким кэлбит бары-
та зачет ылбыта. Быһыл итинник прикисэлэри та-
һаарыһаахха.

Дьону хайдах ынан физкультурнаан, спордуан
дьярктанарга тардыахха сөбүт?

Дьон итиннигэ ордун толору учуоттуоха. ССКП
киһитин ахсааныгар эрэ буолбакка, боллом-
тону ескити көрүгэ элбэһэр ууруоха. Онон дьон
саастарынан уратылаһыларын эмиз көрүөххэ.
Иккинчэн, кинилэр физкультурнаан, спордуан
дьярктаналларыгар усулуобуйаны олохтооха —
фермалар, тарилталар кыһыл мунуктарыгар ону-
ха сөптөөх тариллери, спортнай инвентардары бу-
луохха. Усунунан, общественнай тренердэр үлэ-
ринэр болломтолоохтун сыһыаннаһаахха. Соххо-
тарга босхоломмут физкультурнай үлэни тарыһыны да-
ҕа үгүстэрэ анал үөрдэ суохтар. Бу дьонго ко-
муну орооруоха, сага формалары киллэрэллэригэр,
дьону кытта үлэни тарыһыны наадалаах субэни-ам-
ны биэрээххэ. Атын сирдэргэ баар «Доруобуйа ыл-
лыктарын», «Доруобуйа күннэрин», о.д.а. бийи-
ха да олохтооха сеп.

Общественнай тарилталар, ордун профкомнар, үлэ
бирнэматигэр производственной гимнастиканы, «физ-
культурнай мунууту» олохтоон, ол туһунан соци-
алистическай куоталаһы усулуобуйатыгар киллэр-
тиэх тустаахтар.

Нэбиллэһэр доруобуйатын физкультура уонна
спорт кэмүтүнэн тулсары, бөдөрөгүү — түргэтэни
быстыһыат сорбото, кэлэр нэнил мэнэтигэ.

«Мугудай» совхоз коллективны СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ ЭВЭНЭЭТЭЛИСТИБЭТЭ

«Мугудай» совхоз ра-
йоннай, инженернай-
технической үлэни тарыһыны,
специалистара, бары үлэ
коллективтара Бүтүн Со-
юзтааҕы XIX партийнай
конференцияны, ЫБСЛКС
70 сыллаах юбилейин
көрсө 1988 сылга маанык
социалистическай эвэ-
нэтибэни ылынабыт.

— бирдин фуражнай
ынахтан 1700 кг үүтү
ыларга;

— туттарылар сүөһү
эрто ылаһынан 300 кг
кээрдэргэ, государствога
туттарылар сүөһү 80 бы-
рыһыана эрто уонна үрдүк
уйуулаабынан барарын
хааччыларга;

— 8 тонна оҕуруот
айыт, 1670 тонна үүтү,
380 тонна эт, 62 тыһ.
солк. сууһаах түүлэри
государствога туттарга,
үүт 70 бырыһыана 1 суор-
тааһынан атылаһарын
ситиһарга;

— 85 гектар сага баа-
һыны үлэһэ киллэрэргэ,
454 гектар сирин тулсаран
оҕорорго, 383 гектар сирин
нуулуһу сүтэргэ, 10200 тонна
уовурдууну киллэрэргэ;

— 6300 тонна оту, 2500
тонна свилэни, 150 тонна
тордугар астаахтарын бэ-
лэмнииргэ;

100 төбө сүөһүгэ аһы-
гы тарбатыны, 350 төбө
поһуому ыраастааһыны,
400 төбөгө ууну сылы-
тыһыны механизациялар-
га;

— рационализаторск а и
үлэти 10 тыһ. солк. ба-
рыһы киллэрэргэ;

— сүөсүһүтэр үлэнир
миэстэлэрин аттестация-
лымырга;

— үлэ оҕорон таһаары-
тын 1 бырыһыан үрдэтэр-
гэ;

— батарыны уонсай кэ-
мэнигэр 20 тыһ. солк. до-
хоту былааны таһынан
ыларга;

— 6 тонна дизельнай
уматыгы, 2 тонна бензини
көмүлээн трактордары
3 күн, автомашиналары 2
күн көмүлэһит уматы-
гынан үлэлэтэргэ;

— Маралайыга 100
ынахха маанык хотону,
Толон уонна Чамара од-
делениеларыгар 150-нуу
борооскуга хотоннору ту-
тал алтынны 1 күнүгэр
үлэһэ киллэрэргэ;

— Маралайыга сылгы
базатын, Чамарага 120
ынахха сайылыгы, көрө-
цөһү уонна 12 квартира-
лаах олохтор дьымалары ту-
тарга;

— Чамарага механи-
затордар дьымаларын ал-
тынны 1 күнүгэр үлэһэ
киллэрэргэ;

— бары сүөсүһүтэри
итин аһыгынан хааччы-
ларга;

— үлэ дисциплини-
ти бөдөрөгөн борогуу-
лааһыны туоратаарга, үлэ
бирнэматин сүтэрини 20
бырыһыан, ыарыһаларын
сүтэрини 10 бырыһыан
аччатарга;

— сүөсүһүтэр 10 быры-
һыаннарын классноста-
рын үрдэтэргэ; 10 студе-
ны уонна үөрэнэтиһин
тыа хаһаайыстыбатын
идэлэригэр дуогабардаан
үөрдэтэргэ;

— ижиллэннэһиттэн 80
тонна үүтү, 20 тонна эти
сорууопкалыырга.

КЭРЭ-БЭЛИЭ ДАТА- ЛАРЫ КӨРСӨ

— В. И. Ленин төрө-
бүтэ 118 сылын көрсө
кыстык 7 ыйдаах былаан-
нарын толорорго;

— Бүтүн Союзтааҕы
XIX партийнай конферен-
цияны көрсө үүтү, этин
тонна түүлэһэ туттарыы
сыл агардааҕы кэрбиһи-
рин ыларга;

— ЫБСЛКС 70 сыллаах
юбилейин көрсө «Маяк»,
«Сардаҕа», «Төрүт», «Чэ-
чир» фермалар ыччат-
комсомольскай коллектив-
тарыгар үүтү ыһын 3
сыллаах сорудахтары тол-
лорорго, совхоз үрдүнэн
үүтү государствога тутта-
рыны 3 сыллаах былаанын
толорууну хааччыларга.

(Эбэлэстэлибэ совхоз
алын сүөһү коллективта-
рын мунуулаһтарыгар ылы-
нына).

Чурапчыга — Нерюнгри рабочай бөлөбө

Бу күнүгэр оройуон-
га шэфтээх Нерюнгри
куорат рабочай бөлөбө
калэн үлэлээн барда. Бело-
бу ССКП куораттааҕы ко-
митетин секретара С. А.
Протодьяконов салайда.

Нерюнгри промышлен-
най предпринимателарын са-
лайаччылар шэфтээх
совхозтарыгар сырытты-
лар. Ол кинигэр Субуруус-
кай аатынан совхозка
«Якуттоль» холбоһук ге-
неральнай директорун
солбуулааччы В. М. Сама-
рия, Нерюнгригааҕы чо-
тох разрез директора Б.
С. Хохлачев, «Мугудай»
совхозка Нерюнгригааҕы
чоҕу байытар фабрика ди-

ректора Г. П. Гладышев,
«Якуттоль» холбоһук
технологическай автотран-
спордун директорун сол-
буулааччы Г. Г. Маринювич,
«Якуттоль» холбоһук Не-
рюнгритааҕы автобазатын
директорун солбуулааччы
Э. Г. Афанасьев, Эрилик
Эристин аатынан совхоз-
ка Нерюнгригааҕы ГРЭС
директора А. В. Крылов,
Карл Маркс аатынан со-
хозка «Разреземионтаж»
управление кылаабынай
инженера П. И. Галушин
уонна «Якутмелиовод-
строй» трест ПМК-гар
итиэнэ «Агропромхимия»
предпринимателар ССРС
Минмонтажспецстрой

Нерюнгригааҕы распроду-
лациялыгы начальнига
А. Т. Столяр сылдьан
коллективтары кытта бил-
систиһэр, шэфтэһин дуо-
габардарын оҕордулар.
Тохсунуу 14 күнүгэр
ССКП райкомутар шэф-
тээхтэр көрсүһүүлэрин
ССКП обкомун секретара
М. Е. Николаев салайан
кытта. Көрсүһүү кытты-
лаахтара куорат уонна
тыл сирин дорордуу си-
бэстэрин бөдөрөгүү ту-
һунан уонна шэфтэһин
дуогабарын бырайыгын
тула кизгини испэстиһи-
лэр. Дуогабар ССКП Не-
рюнгритааҕы горькомун,
шэфтээх предпринимателар

Таб. М. Е. Николаев
бэйэтин эһитигэр партия
уларыта тутуу кэмигэр
тыа сирин социальнай
сыйдыһын түргэтэһи-
тигэр промышленност иһин-
тэ туһунан, Чурапчы оро-
йуонун уонна Нерюнгри
куорат шэфтэһинлэрин
сага үрдүк таһымына та-
һаары проблемалары-
гар тохтоото.

Шэфтээхтэр сибэстэ-
рин тулсарыгар иккэ
өртүттэн аналлаах сүрү-
күр советы тарыһа-
быһаары ылыһына.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Кыстык үс ыйгар общественнай сүөһүтү итин-
га, киниттэн бородуускуйаны ылыһыны уонна со-
рууопкалааһыны элбэтигэ, эһин аһыгыты бэлэм
изээһингэ, оту миниплазэһингэ уонна тизингэ со-
циалистическай куоталаһыга үрдүк көрдөрүүлэри
ситиһиттэрин иһин оройуоннааҕы Бочуот дуоска-
тыгар таһаарыһаллар.

СОВХОЗТАРТАН

Субуруускай аатынан совхоз (директор Ефремов
А. В., партком секретара Атласова У. Н., проф-
ком председателэ Дьяковская А. Д., комсомоль-
скай тарилта секретара Григорьев А.).

«Мындааһы» совхоз (директор Чичинаров
В. П., партком секретара Хомяков Н. Н., проф-
ком председателэ Попов С. Е.).

«Мугудай» совхоз (директор Сергеев С. И., партком
секретара Ноев Н. Г., профком председателэ Окош-
никова В. Г., комсомольскай тарилта секретара
Корякин И.).

ОТДЕЛЕНИЕЛАРТАН

Болугур отделениета (управляющай Ефимов
А. П., партбюро секретара Абрамова М. Х., сель-
совет исполкомун председателэ Попов Г. Г.).

Болтоно отделениета (управляющай Монастырев
В. М., партбюро секретара Слепцов С. М., сель-
совет исполкомун председателэ Слепцов А. М.).

Толоон отделениета (управляющай Ноговин
С. С., партбюро секретара Лыткин В. В., сельсо-
вет исполкомун председателэ Решетников Н. Н.).

БЭДЭРЭЭТИННЭН ҮЛЭНИР КИИНИК ФЕРМАЛАРТАН

Кыстык Кутда ферматин маһыаҕы корпуһун
коллективна (Болугур, старшай Дюдорев В. И.) —
хас бирдин фуражнай ынахтан 412 кг үүтү ыан
эбэлэстэлибэтин 158,7 бырыһыан толорбутун иһин.

Кыстык Кутда ферматин киһик корпуһун кол-
лективна (Болугур, старшай Дюдорев В. И.) — хас
бирдин фуражнай ынахтан 362 кг үүтү ыан эбэ-
лэстэлибэтин 138,6 бырыһыан толорбутун иһин.

«Юбилейнай» ферма коллективна (Болугур, стар-
шай Федорова К. А.) бир фуражнай ынахтан
350 кг үүтү ыан эбэлэстэлибэтин 137,2 быры-
һыан толорбутун иһин.

БОРООСКУ КӨРӨР ЗВЕНОЛАРТАН

Толоон отделениетын борооску көрөөччүлэрин
звенота (старшай Скрыбин А. Н.) — 204 борооску-
ну 100 бырыһыан тыһынаах иһин, хас бирдини-
рин 33,7 бырыһыан толоруһуутун иһин.

КОРМОЦЕХТАР ЗВЕНОЛАРЫТТАН

Хатыла көрөөччүлэрин звенота (звеньевой Чичи-
наров Н. В.) — валовойнан 1390 тонна бородууску-
йа таһааран биһиги үлэнигэр тиксэринэн 231,6
тоннаны бэлэмнээбитин иһин.

Болугур кормоцехын звенота (звеньевой Гермо-
нов Г. К.) — валовойнан 1820 тонна бородуускуй-
а таһааран бирдин үлэнигэр тиксэринэн 227
тоннаны бэлэмнээбитин иһин.

Толоон кормоцехын звенота (звеньевой Коркин
П. П.) — валовойнан 664 тонна бородуускуйаны бэ-
лэмнээх хас бирдин үлэнигэр тиксэринэн 221
тоннаны бэлэмнээбитин иһин.

ОТ ТИЭНИТИГЭР ҮЛЭНИР ВОДИТЕЛЭР БИРИГЭЭДЭЛЭРИТТЭН

КаМАЗ, «Урал» автомашиналаахтартан
Кардашевская Н. С., Дьяков М. М., Саввин
М. П. састааһаах биһиги (Карл Маркс аатынан
совхоз) — хас бирдин автомашиналыгар 18640 та-
на-километр үлэни толорбутун иһин.

ЗИЛ, ГАЗ автомашиналаахтартан
Ноев С. М., Саввин С. И., Павлов Н. Н. сас-
тааһаах биһиги (Карл Маркс аатынан совхоз)
— хас бирдин автомашиналыгар 35203,6 тонна-
километр үлэни толорбутун иһин.

ОТУ КИИПЭЛИН ЗВЕНОЛАРТАН

Васильев Д. Д. салайар звенота («Мугудай»
совхоз) — бирдин үлэнигэр тиксэринэн 40-нуу
тонна солоному престээн 400 тоннага тиздибитин
иһин.

Дьяковская А. Д. салайар звенота («Мугудай»
совхоз) — бирдин үлэнигэр тиксэринэн 37,5 то-
наны киһилээһэн 250 тонна солоному, 50 тонна оту
бэлэмнээбитин иһин.

Копырин К. П. салайар звенота («Мугудай» со-
хоз) — бирдин үлэнигэр 25,6 тонна оту киһи-
лээһэн 410 тоннага тиздибитин иһин.

Бийнлгы үерх дмд
гэр экономическай ү
рх 4 занятиета бу
дв».

сүсчүүтэр. Фермаларга илин ырахан үлэтин механизациялааһын майнаһа 88,3 уулатыга 72 абылты түгэтингэ 25,5 ноһому таһаарыга 32, бөрүһааһага тэгнэстэ. Бурдук хомуурун үлэтэ 100 бөрүһааһа, от үлэтэ 70, хортусһууу үүнэһэрин 60 бөрүһааһа механизациялаһа. Итинне сөккөннэралары этэн туран, пленум илэн ырахан үлэтин механизациялааһын, баары көдүүс тээхтик туһанын баары соһхотарга бытааһын, утума суорун бэлэтээт. Итиннэхэ биир сүрүн бириччигэһэн таһааһыкты механизацияны үлэтээр сөһтөөх билинлээх оператордар тивибэттэрэ буолар. Иккиннээх, механизацияны көрүү-хараһыкты, оһон киһилэр боллохторун зонниэ таһаардыа быраһыллаллар. Атын көһэбиннэн саппаас чаастарынан хааччылыһа сөһтөө суоһа буоллар.

1985 сыллаахтан Сүсчүүтэр дивизияһын туһуу саһаламмыта, билигин оройуонга 17 итиннин дивизияртэн аналла

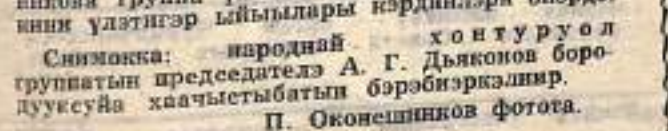
[illegible]

Дьон-сэргэ кырабы харабынан

көрдөрүүлээх
муньяба

НӨЙГӨТҮЙ БҮТ НЭТЭХ СҮӨНҮ

С. СМЕРНИКОВА;
НХОВ, истектора

ДЫКСИНИИ КУОЛАКАЛА ТЫАҢЫР

Л. УНАРОВА,
«СО» КОУ

Учууталлар учууталлара

„Культураға уонна спорка ситиһии-
битии Ленинскэй комсомол 70 сылы-
гар аһыбыт“ девизтээх культура
уонна спорт эстафетатын
балаһыаннаата

БИЛЛЭРИИ, ТЕЛЕФОН НААДАЛАР

АДМИНИСТРАЦИЯ.

БЭБИЭСКЭБЭ: «ДОРУОБУЙА» ПРОГРАММА

«Дорубуяа» калым программга хабар эйгэтэ, туруорумнуут соруга улаан. Ону толоруу рабочай дьон туһугар ыһаамным олоххо нэстүүтүнэн буолуода.

(«Новая жизнь») — орган Чурячинского районного Совета народных депутатов

языке. Чурапчинский районная типография Госкомиздата ЯАССР.
Объем 1 печ. лист. с Чурапча ул. Карла Маркса 26 «я». Тираж 3952 экз.